

כתובתנו באינטרנט - <http://www.ohrshalom.net> דוא"ל - info@ohrshalom.net

י"ח מנחם אב תשס"ו גיליון מספר – 103 שנה שנייה חדש מאורות לילדים ונוער הערך – נועם צחור

פרשת - עקב					כניסת שבת / שעון קיץ				
חברון	י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש	חברון	י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
20:07	20:05	20:08	20:08	20:06	19:07	18:52	19:07	18:59	19:08

העלון מוקדש לעילוי נשמת **העלון מוקדש לרפואה והצלחה בגשמיות ורוחניות**

מוניה מיכאל בן יוסף ז"ל	כהן אליעזר בן אברהם ז"ל	אפרת בת אהובה לזש"ק	שירה שירין בת רחמה טל לזש"ק	חיה שרה דמרי בת מיסה
בנימין בן אברהם ז"ל	רומיה מרים בת חיים ז"ל	HANNA בת FLORA	אליעזר שמואל בן פרידא	תמר חנה בת אריאלה
גרבי יהודה בן אליהו ז"ל	נגר נפתלי בן שלמה ז"ל	אביבה בת פרידה	ארז בן מזל	דפנה בת עמירה
חלפון יהושע בן רחמים ז"ל	סילמן רוזה בן דוד ז"ל	אביה בת בלהה	ברוריה בת רבקה	שרה בת זהרה
יוניב נקדם בן אברהם ז"ל	פויגלבאום שמואל בן יצחק ז"ל	אברהם בן דוד	גאולה בת שושנה	גדי בן רחל

מאורות הפרשה – אדם מישראל שיש לו מנורה שעשויה פרקים מהו לטלטלה בשבת?

"והיה עקב תשמעו, את המשפטים האלה, ושמרתם ועשיתם, אתם--ושמר יהוה אלהיך לך, את-הברית ואת-החסד, אשר נשבע, לאבותיך" [דברים ז]

במדרש הלכה נאמר : אדם מישראל שיש לו מנורה שעשויה פרקים מהו לטלטלה בשבת? כך שנו חכמים המרכיב קני המנורה בשבת חייב חטאת ומשום מה מחייב אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן המרכיב את המנורה בשבת כאדם שבונה בשבת ומי שהוא בונה בשבת חייב. [מדרש רבה עקב פרשה ג]

- ויש להבין את דברי המדרש ראשית, מהי השייכות של מדרש זה לפסוק והיה עקב?
- ועוד מדוע נאמר בלשון אדם מישראל שיש לו מנורה וכו' משמע שהמנורה שלו דווקא, והיה למדרש לומר סתם הלכה מהו לטלטל מנורה של פרקים?
- ושלישית שחסרה לנו אמירת הסיום היינו שיאמר אסור לטלטל שמא יתפרק פרק אחד ויחזור וירכיבו ויבוא לידי חיוב חטאת.

ואמר האדמו"ר זצ"ל כי בזה נודע שיש באדם ה' חלקים נפ"ש ר"ח נשמ"ה ח"ה יחיד"ה, וכן בכלל ישראל יש שהם רק בחינת נפש ויש שהם רק בחינת רוח עד בחינת יחידה, שאין בליבם אלא אחד בחינת "ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך" ולא נמצא בהם שום נטייה לשום תאוה גופנית אלא רק לאחדותו יתברך.

אך העיקר מכל הדברים הוא ענוה ושפלות, והעצה לבוא לידי ענוה הוא להתאחד עם כלל ישראל, כגוף אחד ממש לידע בעצמו שהוא כמו אבר אחד מצורת אדם היינו כלל ישראל. והנה ידוע ומפורסם שאין האוזן מתגאה על הרגל ואומרת לה שהיא במעלה גבוהה ממנה, וכל האיברים גוף אחד באחדות ממש, ויונקים זה מזה כמבואר בתלמוד [ביצה דף ל"ז] "דקא ינקי אברים מהדד", וכנודע מחכמת הניתוח שכל האיברים נכללים זה בזה ויונקים זה מזה, כמו כן האדם היודע שכל ישראל הם בכלל כמו אדם אחד באברים שונים לא יתגאה עוד במעלתו על האיש שלמטה ממצבו.

וזה העניין שנאמר במדרש בהיות המנורה מרמזת על כנסת ישראל, כי כמו שהמנורה היא כלי להכיל בתוכה את אור הנר כך כנס"י הוא הכלי להכיל בתוכם את אורו יתברך, וזה ע"י תורה ומצוות. וזהו שאמר הכתוב "ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה יהיו" [שמות, כ"ה] שהם בחינת ה' חלקי נפש ועליהם נאמר "כלה מקשה אחת" [שם] וכן "מקשה תיעשה המנורה" [פרשת בהעלותך] כלומר כל הבחינות הללו יהיו באחדות כמו אחד ממש, ולכן לא יוכל שוב להתגאות הפרק על הירך מפני היותם אחד.

אבל אם ח"ו אין האדם כולל את עצמו בתוך כלל ישראל ודומה לו שהוא אדם בפני עצמו, הוא מכונה "מנורה של פרקים" היינו שאינו באחדות עם הכלל, זה אדם מישראל שיש לו מנורה של פרקים, ומהו עניין לטלטלה בשבת? כי הטלטול הוא שלוקחים דבר ממקומו למקום אחר, כלומר אם יכול להסיע את עצמו ממקומו היינו מכללות כנס"י "בשבת", שהיא בחינת ביטול מלאכה, כפי שרואים אנו שאם עומדים לפני המלך מתבטל השר שלפניו כמו העבד הפשוט, ושוכח השר את כל גדולתו ומתבטל יותר ויותר וזה בחינת שבת, ועל זה אמרו "כך שנו חכמים המרכיב קני מנורה" כלומר הרכיב היינו שמתגאה על דבר שתחתיו כי אם אינו באחדות רק של פרקים היינו בפני עצמו אז בודאי יתגאה על אדם של מטה ממנו וחייב חטאת כרומז שהוא מוכן לחטוא, וזה "והיה עקב" בחינת ענוה ושפלות אז הוא כלי להבין משפטי ה' יחדיו, כדרך שנאמר בספר שושנים לדוד [אבות פ"א] על מאמר חז"ל "משה קיבל תורה מסיני" שהתנא משמיע לנו שמפני ענוה שבו זכה לקבל את התורה כהר סיני עניו שבהרים.

”רבי חנינא בן דוסא אומר, כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו וחכמתו מתקיימת וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו אין חכמתו מתקיימת” [אבות ג, משנה י”א]

כאשר החל האדם לרוב על פני האדמה התבוננו בני האדם והסכימו שנחוץ לאדם לקיומו בחברת האנשים, וכן להשלמת נפשו, מידותיו, ותכונותו, להיות דת, אשר תורה לו את הדרך להתהלך בה במהלך חייו.

וכן קמו אנשים חכמים וגם בעלי דמיונות כוזבים וסדרו להם דתות, איש איש כפי שכלו ושיטתו העיונית, עד שהלכו תועים בחשיכה, לומר על עץ ואבן שאלהים הם.

מלבד השרידים אבותינו הקדושים שהאמינו בה’ יחיד ומיוחד עד שהגיע עת ההר ממעמד הנבחר, לתת את התורה הקדושה לישראל, שנודעו אז לעיני כל ע”י אותות ומופתים.

הדעות האמיתיות והמצוות הנעלות והנשגבות איך להתהלך בדרכי החיים באמונה ויראת ה’ טהורה. כאשר נמצא בדברי חז”ל בגמרא [ברכות ל”ג, ב] על הפסוק [דברים י,] ”ועתה ישראל מה ה’ אלקיך שואל מעמך, כי אם ליראה” אטו יראת שמים מילתא זוטרתא היא.

והאמר רבי חנינא משום רבי שמעון בן יוחי אין לו לקב”ה בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים, שנאמר [ישעיה ל”ג] ”יראת ה’ היא אוצרו, אין לגבי משה מילתא זוטרתא היא”.

שלכאורה יש לומר הלא הוא דורש מהם ג”כ לקיים את כל התרי”ג מצוות [שם י”ג] ”לשמר את מצות ה’ מלבד לאהבה, לעבד, וכלהו ביחד בודאי לא מילתא זוטרתא ניהו. אם כן מפני מה התעכבו דווקא על היראה, וכי יראה מילתא זוטרתא היא?

אלא הוא שמצוותיו של הקב”ה צריכים אל היראה והמוסר, יען שחוקי המצוות אין עליהם מופת שכלי בדעת ובבינה, כי אין עליהם התחלות לעמוד במופתי התבונה במושכלות ראשונות יסודי מופת החותך.

וחוקי המצוות הם מתנגדים אל טבע האדם ויצר לבו וקשה עליו לקבלם כי מטבע האדם מצד יצרו הרע להתגאות, לקנא, ולהתאכזר וכו’.

וע”י כן ילחמו הכח המתעורר והמתאווה עם ציווי חוקי המצוות באופנים שונים והפוכים ומצד טבע לבו יטה אחרי הציורים הרעים אשר מסילות להם בלבבו מתולדתו. ובקל יבעט בחוקי המצוות המותרים את טבע לבו, ויעזבם באשר אין לו עליהם מופתי הדעת.

לזה צריך האדם מאד אל המוסר ויראת ה’ שאוסר את נפשו לבל תצא חוץ מגדרה, בין ע”י מוסר שיביא ה’ עליו ביסורים, בין ע”י מוסר אחרים שיסרוהו להשיבו אל הטוב בהודיעם את העונש והרע המגיע אל המתרחק מחוקי המצוות.

וכך הוא דברי הפסוק: ”וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן, אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה, וְשִׁמְרְתֶם וְעָשִׂיתֶם, אֹתָם--וְיָשַׁר יְהוָה אֶלְהֵינֶךָ לְךָ, אֶת-הַבְּרִית וְאֶת-הַחֹסֶד, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע, לְאַבְרָהָם”

כי על מנת לקבל את דברי קדושת התורה יש צורך להביא את עצמו לבחינת ”עקב” ואז ישנה אפשרות לשמוע, כי המתגאה אזניו אטומות מלשמוע, להיות משפטי ה’ צדיקים ואמיתיים, ורק באופן הזה יכולים לשמור ולעשות, וזה בחסדו של הקב”ה כפי שנשבע לאבותינו זיע”א.

חסידים מספרים כי שני בחורים שהיו אוהבים זה את זה אהבת דוד ויהונתן היו רגילים לנסוע יחד לר' נפתלי מרופשיץ ולישב יחד אל שולחנו. כשהיה הרבי מחלק כמנהגו את כיכרות הלחם, היה נותן בכל פעם לידידים תאומי כיכרות.

פעם אחת התגנבה תרעומת הדדית בלב השניים, שלא ידעו את סיבתה ולא יכלו להתגבר עליה. כשבאו שוב לרופשיץ וישבו אל שולחן הרבי בשבת נטל בשעת חלוקת הלחם את תאומי הכיכרות, הפרידם זו מזו ונתן לזה כיכר אחת ולזה כיכר אחת. כשחזרו אחרי הסעודה הביתה נזכרו בדבר וקראו בבת אחת: "אשמים, אשמים אנחנו". הלכו אל האכסניה, ציוו להביא להם י"ש ושתו זה עם זה 'לחיים'. למחר בסעודת הצהריים שוב הניח ר' נפתלי תאומי כיכרות בידי הידידים...

מאורות מנהגי רבאנין – הנהגות שונות

- א. בגד צמר לא לבש כלל
- ב. בחורף בימי הקור לבש פרוה
- ג. הקפידו לא לשבת על כסא מרופד בצמר אפילו באופן ארעי כשנזדמן לנסוע במרכבה וכדומה.
- ד. בזמן שהרבי קיבל את הקהל עם הפתקאות, הו דולקים אצלו תמיד שני נרות אפילו ביום.
- ה. בזמן הגשת הפתקא היו צריכים לתת כסף פדיון והיה זה אפילו עני אלא שאח"כ היה הרבי מחזיר לו פי כמה.
- ו. חוץ מכסף פדיונות לא קיבל מעולם כסף ממישהו, כגון דמי חנוכה ופורים, עד למוהר"ם היו נותנים לרבותינו דמי מעמדות והוא שביטל את זה.
- ז. הפדיון הראשון בכל יום שהרבי קיבל היה מקדיש לצדקה עבור ארץ ישראל.
- ח. היה מבקש שאם מישהו יבוא לבקש להתפלל עבור חולה מסוכן שייעירוהו משנתו, אפילו בשעות המאוחרות של הלילה.
- ט. גם מהגויים לקח פתקאות אבל לא לקח מהם כסף.
- י. מעולם לא ביקש ממישהו לשרתו, אפילו לא מילד, רק מאלה שבתוקף תפקידם עשו זאת.
- יא. היה מקפיד לא ללוות כסף, וגם לא לקנות בהקפה.
- יב. המטבח שבביתו תמיד היה פתוח לאנשים, וכל מי שנכנס קיבל תיכף אוכל מבלי שנשאל מי הוא.

עאורות "היכל הברכה" – "בצדקתי הביאני ה'"

על הפסוק בפרשה " אל-תאמר בלבבך, בהדף יהנה אלהיך אתם מלפניך לאמר, בצדקתי הביאני יהנה, לרשת את-הארץ הזאת: וברשעת הגוים האלה, יהנה מורישם מפניך [דברים, ט-ד] כתב הסבא קדישא בהיכל הברכה :

הביאני מלא יוד שתסבור שכבר השגת בשלימות של חירות עומקא עלאה דשביל ונתיב ותסבור שבצדקתי הביאני בזכות שכולו טוב וזך גופי ונפשי לכן הביאני במראות אלקים בהשגות רוח הקודש ובהשגות נבואה ובזה שראוי לך להאמין לך שכבר אתה כולו טוב בשער החמישים אשר מי שמשג שער החמישים הוא בטוח שכולו טוב ולא יחזור חלילה להרע לעולם כמבואר בספר חס"ל אני מזהיר אותך שאל תאמין לך אף שאתה תשיג קטנות ורוח הקודש במראות אלקים וגם הביאני המלך חדרין בחדרי המרכבה לצפות בכל היכלות של כסא הכבוד וגם הביאני אל בית היין להשיג השגות סודות התורה והעלמות על כל אלה אל תאמין בעצמך כלל וגם אל תאמר וברשעת הגויים האלה ה' מורישם מלא ואו ומלא יוד כי כבר נתברר מהם כל בחינות טוב שמחיה אותם דהיינו ואו שהוא נהירו קדושה של הרע כטעם עור כידוע, וגם בחינות יוד עקב נתברר מהם לגמרי א"כ הרשעת כבר כלה ואבד והרע כלה לגמרי אל תאמין בך לא בצדקתך היא שעדיין אינך כולו טוב לגמרי כי ברשעת יש פסיק כי מורישם לא קאי אלא על אותן פרעי הגויים שנהרגו ונתבטלו לגמרי אבל הרשעה עדיין לא הורשת לגמרי ועדיין קיים לכן אל תאמין בעצמך ותדיר תהיה שפל רוח לקמי מארך זהו המשך הדברים

בשבוע של פרשת עקב, לפני כ-63 שנה, טמנו ערבים מרצחים מארב דמים ליד המקום בו שוכנת היום אוניברסיטת חיפה. במארב זה נרצחו תשעה מחברי 'קבוצת יערות הכרמל' - קבוצת צעירים דתיים שעסקה בהקמת ישוב נופש בהרי הכרמל. אירוע זה התרחש לאחר שבשתי התנפלויות קודמות נרצחו חמישה חברים. לאור המציאות הקשה שפקדה את חברי הקבוצה, שלח דודם של שניים מהמתיישבים (חיים ואברהם הימן) את המכתב הבא, שחלקו המצוטט נראה כאילו נכתב בימים אלה ממש:

חיים ואברהם היקרים. מאד הזדעזענו כשקראנו הבוקר בעיתון אודות האסון הנורא שפגע בכל כך הרבה חברים מקבוצתכם. אנו מתארים לנו כמה זה פגע בכם... על כל פנים, הפחד שלי שהכנופיות יבחרו בסביבה שלכם להתנפלויות כפי שביטאתי במכתבי הקודמים התאמתו, ואני מפחד שהתנפלות זו לא היתה האחרונה.

לפי דעתי קבוצתכם בסכנה... ואני חושב שאין צורך להתגרות בגורל. עדיין אי אפשר לדעת מתי המצב ישתפר. הייתם מספיק זמן בעמדה המסוכנת הזאת, ואף אחד לא יכול לקרוא לכם פחדנים אם אתם עוזבים את המקום... מסיבות אלה אני מבקש מכם מיד לעזוב את המקום, וקודם לבוא אלינו לתל אביב... יש לכם מספיק כסף לזמן הראשון למחיה, ואחרי המאורעות העצובים שפגעו בקבוצתכם - יהיה גם להוריקם ולנו הקלה. אל תהססו יותר מיד, בואו ברגע שתהיה הזדמנות טובה... אנחנו מחכים לתשובתכם המהירה... דורש בשלומכם, - דודכם שלמה.

דיונים וויכוחים סוערים התחוללו בעת ההיא בין חברי הקבוצה, ובסופם רק עשרה מתיישבים נשארו במקום. אולם, לאחר שהחברה המיישבת, ומוסדות ההגנה הפסיקו את תמיכתם בקבוצה הקטנה והמבודדת, פוזרו גם שאר המתיישבים.

למקום הגיעו מאוחר יותר חברי פלמ"ח. המקום שימש להם בסיס להתארגנות לפני עלייתם לבנות את קבוצתם - קיבוץ 'בית אורן' הסמוך.

לאחר קום המדינה ניסו המתיישבים לחזור לאדמתם, אך זו הולאמה ע"י המדינה, ובמקום הוקם פארק הכרמל. ישובים רבים נוספים הוקמו מאז באיזור הכרמל, ומי יודע האם היינו זוכים לכך אלמלא נחישותם ותעוזתם של אותם ראשונים?

פאורות החידה השבועית תשובות ניתן לשלוח לבית המדרש אור שלום ת.ד. 88 קרית ארבע מיקוד 90100

- א. "שמלתך לא בלתה" מי היה מוזהב לבושם של בני במדבר?
- ב. "בעת ההוא" כמה ארונות עשו בני במדבר ומי עשאו?
- ג. "לאהבה את ה'", מי לא נקרא עובד מאהבה?
- ד. "פחדכם ומוראכם" מהו ההבדל בין פחד ומורא?

השיעור השבועי בפרשת השבוע מתקיים בעז"ה
בכל יום חמישי בשעה 21:30
אצל משפחת צחור - הציבור מוזמן.